

Glas zaveznikov

Leto I - Št. 48 Informacijski dnevnik A. I. S. Cena 2 liri

TRST, torek 14. avgusta 1945
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via S. Pellico 8. - Telefon št. 93854
OGLAS: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni oglas L. 12. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 12. Davek ni vštet. Plačljivo vnaprej. Oglasa sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4. tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Okopisov ne vračamo.

Svet je dočakal dolgo pričakovano novico

Japonska se je predala

Agencija „Domei“ napoveduje skorajšnjo objavo cesarske poslanice

WASHINGTON, 14. avgusta

Po neuradnih vesteh se je izvedelo, da je baje agencija „Domei“, danes sporočila, da je japonska vlada sprejela pogoje predaje, ki jih vsebuje v Tokio poslana nota Združenih držav.

Odločitev naj bi bila sprejeta po radiu samo 22 minut po naznanilu, da je japonska vlada ves ponedeljek nadaljevala s posvetovanji. BBC poroča:

„Japonska poročevalska agencija je izdala v zadnjih dveh urah dve poročili o položaju glede predaje. Prvo poročilo je javljalo, da bo odgovor na zavezniške pogoje predan, čim bo dovršena pravna procedura. Temu poročilu je sledilo čez 36 minut v angleščini drugo poročilo iste agencije, v katerem je bilo rečeno, da bo v kratkem objavljena cesarska poslanica, ki sprejema pogoje potsdamske izjave.“

Washington, 14. avgusta

Vojaški informacijski urad Združenih držav je danes sporočil, da je ob 7,59 po našem času tokijski radio javil, da so Japonci sprejeli pogoje predaje. To še ne pomeni, da bi bila vojna uradno končana. Konec vojne bo uradno sporočil iz Bele hiše predsednik Truman. Podobna izjava je bila danes istočasno tudi v Londonu, Moskvi in Čungkingu.

HIROHITO

London, 14. avgusta

Radio London je ob 13. uri javil, da je po poročilih tokijskega radia v teku ene ali dveh ur pričakovati važno sporočilo. Japonska vlada je vso noč nepretrgoma razpravljala o predaji.

Mašal Tito odgovarja novinarjem

Tiskovna konferenca v Beogradu

Poziv udeležencem, naj pišejo samo resnico o Jugoslaviji

Beograd, 14. avgusta

Na nedavnem tiskovnem sestanku je mašal Tito sprejel predstavnik mednarodnega tiska, ki so prispele v Jugoslavijo na povabilo jugoslovanske vlade. Sestanku je prisostvovala dala skupni zavezniki ministri Sava Kosanović.

Ameriška novinarka ANA LUIZA STRONG je stavila vprašanje: Kateri je glavni prispevek, ki ga je Jugoslavija dala skupni zavezniki stvari? Mašal Tito je odgovoril:

„Jugoslavija je edina država, ki se je z obojem upra skupnemu sovražniku. Po padcu stare Jugoslavije ni bilo mogoče, da bi se ta država sploh pojavila, ker je bila v Jugoslaviji preveč nemških čet. Toda čim je Hitler napadel Sovjetsko zvezo, ter vrnemost, nekaj dni je Jugoslavija delovala. Nasa zveza je uničevala nemške prometne zveze in prometna sredstva ter s tem preprečilo, da bi Nemci pošiljali odpadke v Afriko in na vzhod. Tako so morali zapustiti mnogo nemških vojakov, ki bi v nasprotnem slučaju morali v boj proti zaveznikom.“

Mašal Tito odgovarja novinarjem: „Da, imamo jasno in točno upanje glede Trsta, ker mislimo, da imamo etnografske ter gospodarske pravice na tem ozemlju.“

V odgovor na vprašanje, če namerava Jugoslavija ustanoviti enotno Makedonijo, je mašal Tito izjavil: „To vprašanje ni trenutno važno. Seveda ne moremo odobravati preganjanja in slabega ravnanja, ki so mu izpostavljeni Slovan v egejski Makedoniji ter zadržanja orisne vlade.“

Ko je časniki GIBBONS izjavil, da so v nekaterih inozemskih krogih mnenja, da je jugoslovanska vlada Komunistična, je mašal Tito odgovoril: „Pravo dobro vem, da je to vlada narodna osvobodilna fronta, ki je združila vse demokratične sile države. To dejstvo je tudi potrdila skupščina narodne osvobodilne fronte. Z raziranjem temeljev AVNOJA namerava komunistična stranka zadržati vse demokratične sile in katere cilj bo uresničevanje liste Jugoslavije, ki jo mi zdaj gradimo.“

Gibbons je nato vprašal, če je moč govoriti o socializaciji. Na to vprašanje je mašal Tito odgovoril: „Do zdaj nimamo še nikogar uresničilo, da bi se lahko kaj takega mislilo. Nismo podvleki kolektivizacije ter spojujemo privatno lastnino. Podvlek smo pa socialne ukrepe, kar bi v drugih delih njih ne označil za socializacijo. Zapolnili smo je imovino naših narodnih sovražnikov. Iste ukrepe so podvezale tudi ostale države.“

Na vprašanje, če so volitve (ni jasno, katere volitve, verjetno zadnje britanske) imele velik vpliv na anglo-jugoslovanske odnose, je mašal Tito odgovoril: „Do zdaj ti odnosi niso bili slabi; do zdaj ni odnosi niso bili slabi; do zdaj ni odnosi niso bili slabi.“

Mašal Tito je odgovoril: „Do zdaj nimamo še nikogar uresničilo, da bi se lahko kaj takega mislilo. Nismo podvleki kolektivizacije ter spojujemo privatno lastnino. Podvlek smo pa socialne ukrepe, kar bi v drugih delih njih ne označil za socializacijo. Zapolnili smo je imovino naših narodnih sovražnikov. Iste ukrepe so podvezale tudi ostale države.“

Na vprašanje, če so volitve (ni jasno, katere volitve, verjetno zadnje britanske) imele velik vpliv na anglo-jugoslovanske odnose, je mašal Tito odgovoril: „Do zdaj ti odnosi niso bili slabi; do zdaj ni odnosi niso bili slabi; do zdaj ni odnosi niso bili slabi.“

Mašal Tito je odgovoril: „Do zdaj nimamo še nikogar uresničilo, da bi se lahko kaj takega mislilo. Nismo podvleki kolektivizacije ter spojujemo privatno lastnino. Podvlek smo pa socialne ukrepe, kar bi v drugih delih njih ne označil za socializacijo. Zapolnili smo je imovino naših narodnih sovražnikov. Iste ukrepe so podvezale tudi ostale države.“

O izjavi kralja Petra

DUNCAN HOOPER je vprašal mašala Tita, kaj misli o izjavi kralja Petra. Mašal je odgovoril: „Izjava kralja Petra nima za nas pravega nobenega pomena. S svojo izjavo je kralj prišel v zamotan položaj. Nima prav nobene zakonite pravice, da bi mogel odvzeti regentom njihovo oblast. Kralj Peter je podpisal odlok o imenovanju regentov in sicer na podlagi sporazuma, ki sem ga sklenil s Subasićem; in ki ga je kralj podpisal s priloženjem zaveznikom. Prenslet je svojo oblast na mamestnike in je zato zdaj samo priložen, ki nima nobene pravice, da laurš tako dejanje.“

GEORGES SORIA, francoski časniki je vprašal, na kakšen način bodo rešili vprašanje, ali naj bo Jugoslavija monarhična ali republiška država. Titov odgovor se je glasil: „To vprašanje bo rešila ustanovljajna skupščina.“

Glede balkanske zveze je mašal Tito odgovoril ameriškiemu časniku SHAPIRU: „To vprašanje ni trenutno važno. Danes je važno, da so balkanski narodi v dobrih medsebojnih odnosih.“

Na vprašanje kanadskega časnikarja DAVIS, na kakšen način naj bi zavezniki pomagali Jugoslaviji, je mašal Tito odgovoril: „V prvi vrsti zavezniki lahko pomagajo Jugoslaviji s tem, da ji prinesejo vojno odškodnino za vso škodo, ki so ji jo požreli njeni sovražniki. Nadalje naj bi zavezniki pomnožili materialno pomoč, ki jo danes daje UNRRA. Sedanja pomoč ustanove UNRRA je večja kot je bila v začetku. Ta materialna pomoč bo olajšala pomenjanje uničenih predelov, katerim preti danes lakota.“

Kar zadeva varnost Jugoslavije, je to mednarodno vprašanje — je izjavil mašal Tito — ki zavisi v prvi vrsti od zaveznikov. Sklepi, ki so jih dosegli glede tega vprašanja na sestanku v S. Francisku, so za Jugoslavijo zelo ugodni ter jim popolnoma ustrežajo.

Na vprašanje časnikarja STRONGA, če Jugoslavija goji upanje glede

Zgodovinski trenotki pričakovanja odločitve

Washington, 14. avgusta

Po poročilu švicarskega radia je davi tokijska radijska postaja oddajala šifrirano izjavo, o kateri domnevajo, da bi lahko vsebovala sprejem japonske predaje.

Tiskovni tajnik Bele hiše C. Ross je dredi ob 9. uri po našem času izjavil, da niso dobili še nikakega japonskega odgovora. Ko je omenil vest japonskega radia, po kateri naj bi bila zavezniška nota sprejeta, je v ponedeljek in bo treba na odgovor kakoli določiti čas, da se z Ross izjavil časnikarjem, da se z Ross tovaostjo lahko trdi, da se vojna nadaljuje. Ross sicer ni omenil možnosti, da bi urgi na japonsko nadaljno atomsko bombo, jaso pa je potrdil, da se bo vojna nadaljevala brez vsakega zavlačevanja. Tajnik Ross je pozval novinarje, naj ostanejo v pripravljenosti do polnoči, dodal pa je, da v teku noči ni pričakovati nikakega razvoja stvari.

Agencija „Domei“ je prekinita svoje oddaje za dobo 12 ur. O tej prekinitvi, ki je trajala od 9. ure do 21. ure po japonskem času, niso dali nikakega pojasnila.

Senzacionalno poročilo, ki ga je objavila radijska postaja v Tokiu, pretekli večer ni bilo odano. Ob napovedanih uri je japonski radijski napovedovalec poih 15 minut napadal ameriške vojne načrte in zaključil: „Japonska bo bila vojno do popolnega izbranjaja.“ Po njegovih izjavah bi bil mir samo prehod iz ene vojne v drugo.

Švica zanika

Japonska poročevalska agencija „Domei“ je javila, da so pogoji predaje s strani zaveznikov prispele v Tokio šele v ponedeljek zjutraj. Z ozirom na to vest poročajo iz Londona: „Trditve japonske agencije je neresnična. To je izjavil nočoj švicarski radio po uradnem navodilu ministrstva za zunanje

IZJAVA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA ATTLEEJA

Blagodejni vpliv na svetovni mir

Anglo ameriško nadzorstvo nad uporabo atomske bombe

London, 14. avgusta

Britanski ministri predsednik Clement Attlee je obljubil iskrenega sodelovanja z Združenimi državami pri uporabi atomske bombe. Besedilo izjave, ki so jo objavili iz uradnega sedeža ministrskega predsednika, glasi:

„Po objavi moje izjave na dan, ko je bila odvzeta prva atomska bomba, kar se je zgodilo pred enim tednom, so se pokazali veličinski in strašni učinki te izjave. Naš zadnji sovražnik je ponudil predajo. Strašni dogodki teh dni so močno podpirali del moje izjave. Omenjam, da moramo moliti, da bi odkrili atomske bombe prineslo mir med narodi, ne pa sejal še večji razdorov po vsem svetu.“

Predsednik Truman je v svojem radijskem govoru 9. avgusta govoril o pripravi načrtov za bodoče nadzorstvo nad bombo in o zahtevi, ki je bila stveljena Kongresu, naj sodeluje pri nadzorstvu nad izdelavo in njeno uporabo, da bo imela odločilni in blagodejni vpliv na svetovni mir.

Namen vlade N. J. et. je, da stori vse, kar je v njenih močeh, da se s polnim sodelovanjem doseže ta namen.“

Britanski odgovor na španski protest

London, 14. avgusta

Komentator britanskega zunanje ministristva je sporočil, da je vlada sprejela španske protestno noto zaradi sovjetske udeležbe pri konferenci štirih velisil za Tanger, ki je bila sklicana 10. t. m. v Parizu in na katero Španije niso povabili.

Britanski komentator je nadalje izjavil, da španska nota nikakor ne bo mogla vplivati na odločitve ameriških, britanskih, francoskih in sovjetskih zastopnikov. Opozarja, da se je Španija polastila leta 1940 nadzorstva severne obale Gibraltarске ozine, ki je bila dotlej mednarodno strateško področje.

Nota ne omenja Sovjetske zveze naravnost, marveč govori o velešili, ki ni neposredno zainteresirana na omenjenih razgovorih. Komentator nadaljuje, da je popolnoma jasno, da gre za Sovjetsko zvezo.

Agrarna reforma v Jugoslaviji

Beograd, 14. avgusta

Reuterjev dopisnik poroča iz Beograda, da je zakonodajni odbor začasne jugoslovanske skupščine (AVNOJ) sprejel vladni zakon, ki osnutek za agrarno reformo v smislu načela: kdor obdeluje zemljo, mora biti tudi njen lastnik.

Po tem osnutku ne bo mogel nihče poseovati več kot 35 hektarjev zemlje. Lastniki, ki obdelujejo lastno zemljo, posejajo jejo lastno zemljo, posejajojejo več kot 35 hektarjev, bodo prejeli odškodnino za razlašeno zemljišče. Lastniki, ki ne obdelujejo lastne zemlje, bodo razlašeni vsa zem-

Iz Slovenije

Ljubljana je proces proti predstavnikom Zadrucke zveze in Zadrucke gospodarske banke. Javni tožilec zahteva zaplenbo vse imovine.

UNRRA je poslala v Slovenijo iz Amerike okrog 3.000 ton bombaža. Prišel je pravočasno, ker je pretla ustavitel obratov zaradi pomanjkanja bombaža. Tekstili predstavljajo skoro polovico vsega slovenskega delavstva. Razmerje tekstilne industrije v Sloveniji in ostali državi je 300:63.

Uredbe o priznanju in veljavnosti spetvalca, o opravljanju privatnih osnovnošolskih izpitov ter o prepovedi dolanje, obkavljanja tečajev in opravljanja izpitov so izšli.

Vojniško sodišče v Ljubljani sodi lastnike in vodstvo krajske tekstilne tovarne „Gjogubrana“.

Umrl je docent dr. Ivan Matko, bivši nač. int. oddelka splošne bolnice v Ljubljani.

Vojniško sodišče v Mariboru je obsodilo „Kulturbandovca“ in znanega tekstilnega industrialca Jozeta Huttraja na 5 let prisilnega dela in odvzem imovine. Prav tako je bila obsojena njegova žena na odvzem imovine.

Novi grobovi na Poljskem

Varišava, 14. avgusta

V Niemodlinu, 30 km od Opole, so odkrili množične grobove, v katerih so ležala v treh plasteh trupla 80.000 žrtev, od katerih je po zdravniškem pregledu večji del umrlo od gladi. Kot pripoveduje krajevno prebivalstvo, so SS oddelki pripeljali te ljudi tja v skupinah in jih poklali meseca januarja.

Kar zadeva varnost Jugoslavije, je to mednarodno vprašanje — je izjavil mašal Tito — ki zavisi v prvi vrsti od zaveznikov. Sklepi, ki so jih dosegli glede tega vprašanja na sestanku v S. Francisku, so za Jugoslavijo zelo ugodni ter jim popolnoma ustrežajo.

Na vprašanje časnikarja STRONGA, če Jugoslavija goji upanje glede

ZADNJE VESTI

Kralj Jurij VI. in Kraljica Elizabeta sta sprejela admirala Harolda R. Starika, poveljnika ameriških pomorskih sil v Evropi.

Sovjetske čete so napredovale 45 km proti Harbinu.

Jutri bo obtožen novega britanskega parlamenta. Kralj Jurij bo imel ob tej priliki prestolni govor.

Francoske čete so prevzele nadzorstvo nad berlinskimi okrajema Reinickendorf in Wedding.

Predsednik Truman je izrečil znanemu ministru Byrnesu visoko odlikovanje „Distinguished Service Medal.“

